

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик
куни — 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

пайшанба кунлари чиқади

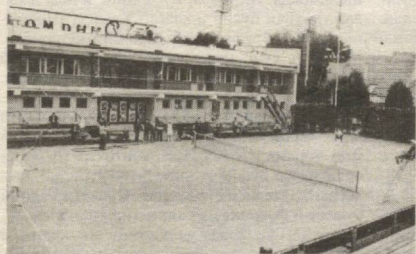
1997 йил 8—15 май

— ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХОТИН-ҚИЗЛАР КЎМИТАСИ, БОЛАЛАР ЖАМҒАРМАСИ ВА «СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН» ХАЛҚАРО ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИ ҲАФТАЛИГИ — Баҳоси эркин нархд

Қояларда ям-яшил баҳор. В. ТАРАН олган сурат

ТЕННИСНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДАГИ ТАРИХИ

Тошкентдаги биринчи теннис майдони 1903 йилда ташкил этилди. Кейинчалик эса Фарғона, Қўқон ва Самарқандда барпо бўлди. 1920 - 30 йилларда республикада 16 та теннис майдони қурилиб, теннис билан шуғullanувчилар сони ҳам орта борди.

1960-70 йиллардан бошлаб республиканинг Андижон, Чирчиқ, Олмалиқ, Наманган шаҳарларида, Сурхондарё ва Хоразм вилоятларида теннис майдонлари қурила бошланди. Айниқса, республикамиз мустақил бўлгач, теннисга эътибор янада кучайди. Барча вилоятларда, кўплаб туманларда замонавий, жаҳон андозаларидаги кортлар қурилди.

Туркистонга теннис спорти XX асрнинг биринчи ўн йиллигида кириб келди.

Кейинги йилларда республикада теннис мавқеи, оммавийлиги жиҳатидан футболдан қолишмаяпти. Бизнинг вилоятимизда ҳам теннисни ривожлантиришга, унинг оммавийлигини оширишга жиддий эътибор қаратиляпти. Жумладан, бир неча ёпиқ кортлар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу борада айниқса, Гулистон, Янгйер ва Сирдарё шаҳарларида, Гулистон ва Боевут туманларида амалга оширилган ишлар диққатга сазовордир. Хўжаликлар, корхона ва ташкилотлар, ўқув юртларида ҳам тенниснинг халқчиллигини, соғлом турмуш тарзини шакллантиришдаги ролини ошириш бораси-

да қатор амалий ишлар қилинапти. Уларда 500 дан зиёд теннис майдончалари мавжуд. Тўғри, сон бўлса-ю, сифат бўлмаса ҳам қийин. Лекин шуни алоҳида қувонч билан таъкидлашим керакки, вилоятимиздаги кортлар, теннис майдончалари ҳар доим тенниссеварлар билан гавжум. Уларнинг ичиди келгусида вилоятимиз ва республикамиз довуруғини оламга ёйишни кўнглига тутиб қўлига ракетка олган умидли ёшларни ҳам, 20-30 дақиқа машқ қилиб, оёқ-қўлининг чигалини ёзаётган кексаларни ҳам учратиш мумкин.

«Умид», «Ибрат», «Хавас» каби турнирлар эса катта-кичик раҳбарларни, вазиру ҳокимларни қўлига ракетка ушлаб, кортларга чиқишга, маҳоратини синаб кўришга ундади. Уларни ўтказишдан мақсад, менимча, голибларни аниқлаш эмас, балки спортга, жумладан теннисга бўлган эътиборнинг нафақат Фармон ва Қарорлардаги, шунингдек, амалдаги исботини кўрсатишдан иборатдир. Жумладан, бу йил вилоятимизда «Хавас» турнирининг республика босқичида қатнашувчиларни аниқлаб олиш учун «Умид» номи билан саралаш мусобақалари ўтказилди. Унда вилоят, туман ва шаҳар ҳокимлари ва уларнинг ўринбосарлари, хўжаликлар, корхона ва ташкилотлар раҳбарлари фаол иштирок этишди, бор маҳоратларини ишга солиб куч си-нашдилар. Шулар қаторида мен ҳам

кортка чиқдим. Қўлда ракетка билан кортка чиққан маҳалда одамнинг қалбини ҳаяжон чулғаб олади. Уйиндан кейин эса ўзгача бир тетиклик сезасан. Мусобақада қатнашиш жараёнида мен шунга яна бир қарра амин бўлдим. Омадим чопдимми ёки ҳар куни вақт ажратиб кортка чиқиб, мунтазам машқ қилиб туришим қўл келдимми, иш-қилиб, саралаш турнирида голиб чиқдим.

Ҳеч шубҳа йўқки, байрамона руҳда ўтаётган «Хавас» турнири қатнашчиларга руҳий ва жисмоний тетиклик, теранлик, соғлом фикр бағишлайди.

Собиржон ЖАББОРОВ,
Сирдарё вилояти ҳокими муовини.

«ОИЛА ВА ЖАМИЯТ» ТОМЛАРИНИ НАЗДИҚЛАЙМИ

Пойтахтимиздаги «Динамо» теннис кортларида байрамона руҳда ўтаётган «Хавас» турнири голиблари учун «Оила ва жамият» газетаси ҳам ўзининг совғаларини ҳозирлаб қўйган. Жумладан, турнир голиблари ва фаол қатнашчилардан ўн нафари газетага бепул обуна қилинади. Шунингдек, турнирнинг энг серфарзанд қатнашчисини ҳам «Оила ва жамият»нинг махсус соврини кутаяпти.

Бутун пойтахтимизда «Давлат, оила ва жамият. Ёшлар тарбияси муаммолари» мавзуддаги конференция ўз иштини бошлади

Ахборот

ФАОЛААР ВИЛОЯТЛАРГА
ЧИҚИШАДИ

Ўзбекистон Болалар жамғармасида БМТнинг Халқаро Болалар жамғармаси — ЮНИСЕФнинг «Болалар ҳуқуқлари тўғрисидаги Конвенция»сини вилоятларга кенг ёйиш учун бажариладиган ишларни режалаштиришга бағишланган йиғилиш бўлди. Унда ЮНИСЕФ ва Болалар жамғармаси фаолларини шу мақсадда вилоятларга сафарга жўнатишга қарор қилинди. Жумладан, Ўзбекистон Болалар жамғармаси раиси И. Т. Юсупова Қашқадарё вилоятига, фалсафа фанлари доктори Х. А. Сулаймонова Андижон вилоятига, газетамиз бош муҳаррири М. Исмоилов Хоразм вилоятига ва Раёсатнинг бошқа аъзолари ҳамда ЮНИСЕФ фаоллари вилоятларга сафарга чиқиб, Конвенциянинг мақсад ва вазифаларини, уни ҳаётга тадбиқ этиш борасида амалга оширилиши лозим бўлган ишларни кенг тарғиб қиладилар.

Ўз мухбиримиз

Конференция олдида

«... Покиза нарсалар ҳалол, нопок нарсалар ҳаром қилинди», «исроф қилиш ҳаром», «ўзингларни ҳалок қиладиган нарсалардан узоқ бўлинглар», — дея Оллоҳ таоло инсонларга буюрган. Шундан келиб чиқиб бир гуруҳ олимлар Инсонларнинг соғлиғига зиён етказадиган

ИЧМА, ЧЕКМА, ЮР АДЛ,
СОҒ БЎЛАСАН, МЕН КАФИЛ

ҳар бир нарса ҳаром қилинган бўлса, демак сигарета ҳам, ушбу тоифага киради», — дейдилар. Ким ўз соғлиғига ўзи зарар етказаятганлигини била туриб ҳам йўлдан қайтмаса, Яратган ундан рози бўлмайди.

Чеккан одам болаларининг ризқини қийиб чекади. Атрофдагиларга бадбўй тутуни билан заҳар ёяди. Унинг олдида аввало фаришталар, сўнг одамлар қочади. Табобат ўпка, юрак, қон босими, асаб касалликлари сигаретадан келиб чиқишини минг бор исботлаган.

Саховат

ОПАНИНГ ТУҲФАСИ

Ғаллаорол районидаги «Шоҳруҳ» хусусий корхонаси бошлиғи Индия Урусова Т. Худоёров номли ширкат ҳўжалиги ҳудудидаги вилоят болалар сил касалликлари санаторийсида доволанаётган 5 ёшдан 16 ёшгача бўлган 14 нафар қиз бола ва 17 нафар ўғил болага бир сидра уст-бош туҳфа қилди. Қиз болаларга виллур, хонат-лас, «лайло», шифон, бриллиант каби газлама-лардан уст-бош, ўғил болаларга эса спорт костюмларини ўз шахсий жамғармаси ҳисобидан кийгизди.

Меҳр-муруват, инсонийликни бурч деб билган халқ ҳеч вақт кам бўлмайди. Айниқса, бозор иқтисодиёти қийинчиликлари даврида савоб ишларга қўл уриш ҳамманинг дил даъватига айланиб қолмоғи керак. Индия опанинг ҳиммати эса бошқалар учун ибрат бўлиб қолиши шубҳасиздир.

Ҳайдар ХУДОЙҚУЛОВ,
«Ғаллаорол овози» газетаси
муҳаррири

Фирок

ТАСКИН

Унинг тушига онаси кирибди. Сочлари оқариб кетганмиш. У анчадан буён волдасининг дийдорини тушда кўриш учун ухлагаша ётар маҳали марҳума онаси ҳақида узоқ-узоқ хаёллар сурарди. Бу соғинч тўла хаёллар уйқуга, уйқу эса тушларга уланиб кетарди ҳам. Бироқ, унинг иродасига, умуман инсоният иродасига бўйсунмайдиган қандайдир куч ҳар гал уни алдар, тушларида мия катакларининг қай бир бурчида унутиш гўборлари босиб ётган воқеа ва чехраларнинг ғайритабиий қоршмасини намоён қиларди.

...Мана, ниҳоят, ҳудоба шукур, унинг хотираси марҳамат кўргазди. Бироқ, тезда эрта қувонганлигини англаб қолди. Сочлари батамом оқариб кетган онаси қариялар уйда эмиш. У-у, иснод! Ҳатто тушда бўлса ҳам бу ҳол гоят иснод эди унинг шаънига. Ахир, у кечагина катта бир рўзнома саҳифасидан туриб кекса ота-оналарини қариялар уйига ташлаб қўйган ноқобил фарзандлар хусусида оташин мақоласини эълон қилганди. Унинг қалами бундай фарзандларга лаънат селини пураканга, дўзах азола-рини ваъда қилганди.

Энди эса унинг ўз онаси ҳам қариялар уйидаги юзлаб мижозлар даврасида унга, унинг йўлига термулиб турибди. У-у-в, қандай иснод! Унинг тоза виждони қийна-ла бошлади. Ҳа, ҳа, ҳатто туш кўраётган бўлса ҳам, эгаси уйқуда бўлса ҳам, унинг виждони бундай иснодга чидай олмади. Бироқ, туш ҳали-вери уни бу азорлардан халос қиладиганга ўхшамасди. Одатда, туш кўраётган кишида бир имкон — қўшни ярқ этиб очганча тушда дуч келган даҳшатлардан халос бўлиш имкони мавжуд. Ҳеч бўлмаганда, туш ўз маромида давом этаркан: «Булларнинг бари тушимда содир бўлаётир-ку!» деган фикр кўнгилга таскин бериб туриши мумкин. Шу фикр мавжудлиги туфайли ҳам жаллод кундасига қўйган бошимиз узра кўтарилган ўткир ойболта ёки қиличнинг дами қайтади...

Бироқ, ҳозир унга айтиб ўтилган бу икки имкониятдан бирортаси ҳам бе-шафқатларча раво кўрилмаётганди! Бу жуда узоқ, унинг умрида энг узоқ давом

ётган туш эди. Балки, бу туш ун-чалик ҳам узоқ давом этмагандир. Шунчаки, иснод ва муштипар онаси тўғрисида тутган уятдан вақтнинг ўти-ши қийинлашгандек туюлгандир?! Ҳамма бало шундаки, у ўзининг туш кўраётганлигини англамасди. Бу унинг ихтиёридаги ҳолат эмас эди. Буларнинг бари чиндан ҳам содир бўл-моқда, деб ўйларди у ва шу боисдан ҳам нафсонияти азобланаётганди.

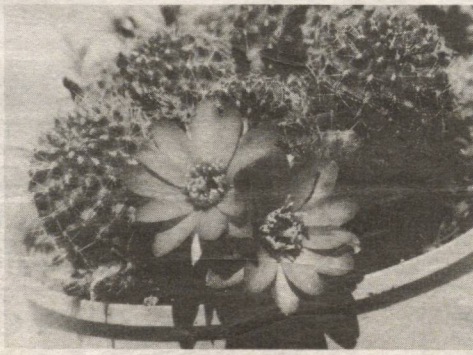
Бир кеча-минг кеча эмас, дегаилари-ди, бу даҳшатли туш лойқалана-лоққалана уни ўз исканжасидан озод қилди. У ҳозиргина асири бўлган шар-мандалли ҳолат бор-йўғи туш эканли-гини англаб, қувониб кетди. Ахир, қандай қилиб онаси қариялар уйда бўлсин?! Онасининг ўлиб кетганига ҳам ўн йилдан ошди-ку, тагин қанақа қариялар уйи! У энгил тортди. Лаъна-ти туш! Онаси билан тушда бир дийдорлашшининг баҳоси шунча қим-мат бўлса?!

У уятдан жикқа терга ботганли-гидан ҳўл бўлиб кетган ич кийимла-рини пайпаслади. Ҳозир шу ҳолатида ташқарида қисса, шамоллаб қолиши тайин.

«Хўш, — ўйларди у. — Бу тушнинг табири қандай бўлди, энди?» Шунда унинг ёдига беш-олти йилдан бери онасининг қабрини зиёрат қилмай қўйганлиги тушди. «Ҳар ҳолда бунга чидас бўлади, — ўйлади у. — Қабри-ни зиёрат қилиш-қилмаслик билан онани қариялар уйига ташлаб қўйи-шининг орасида ер-осмонча фарқ бор!»

У ўз фикридан қониқиш ҳосил қи-либ, ишга отланиш тараддудига туш-ди. Билмасдики...

Оллоёр БЕГАЛИЕВ

Эҳтиром

ОПА-
СИНГИЛЛАР

Тошкент-нинг Эски шаҳар қисми-даги «Пушти-хаммом» ма-ҳалласида хат-

на тўйига ҳозирлик кўрилмоқда. Тўй қилувчи Каримжонга ён қўшни бўлган, 6 қизнинг отаси Обиджон ака ишдан чарчаб уйга келди. Кеч келганидан хафа бўлган умр йўлдоши Турсун ойи эрига:

— Кўздай қўшнимиз-а, дадаси, барвақт келиб бироз хизмат қилсангиз, яхши бўларди, — деди.

Обиджон ака тўйхонага чиқди-ю, узоқ утиролмай, уйга қайтиб кирди ва ичкарига кириб ётди. Бироқ уйқуси келмай алламаҳал-гача ўйланиб ётди ва ўзича:

— Эй ҳудойим, фарзандларимнинг битта-си ўғил бўлганда мен ҳам эл-юртга ош бериб, кўнглим хушнуд бўларди, кўпчиликка бема-лол қўшиллардим, — деди.

Тонг отиши билан тўйга чиқди. Энди меҳ-монлар кела бошлаган эди, шу пайт кимдир муҳқиш хабар келтирди.

— Номард Гитлер бизга қарши уруш бош-лабди.

Тўй-тўйда, ош-ошда қолди. Ҳамма зилзи-ладан кейин гангит қолган кишилардек унсиз эди. Тўйга келган меҳмонлар ҳам тезда уйла-рига қайтди. Уруш ваҳимаси ҳаммани бетинч қилди. «Пуштихаммом» маҳалласидаги 100 га яқин урушга яроқлилар фронтга жўнатилиди. Булар орасида Обиджон ака ва қувёи — қизи Қоиманинг умр йўлдоши Мирсодиқжон ҳам бор эди. Кўп ўтмай Мирсодиқ Турсуновдан шун хабар — қора хат келди. Бунга бардош бера олмаган Қоима отасининг уйига қайтиб келиб, сингилларига бош бўлиб, оилани тес-батишга киришди. Муштипар она эса йиғи-дан бош кўтара олмасди. Қоиманинг қистови билан барча сингиллари ишга кирди. «Ўқиш-ни урушдан сўнг давом эттирасизлар», — деди у сингилларига. Шундай қилиб 6 қизнинг ҳаммаси ишчи-хизматчи бўлиб кетди. Фақат Турсун ойи уй пойлаб, қизларининг кийим-боши ва оққатини тайёрлаш билан банд эди.

Қизлар ҳалол меҳнати билан ишлади, ўқиди, уйли-жойли бўлиб камолга етди. Урушдан сўнг Қоима пединститутни тугатиб, аввал ўқи-тувчи, сўнг шаҳардаги 8-ўрта мактабда 20 йил мактаб директори бўлиб ишлади. Ҳозир ёши 75 да, нафақахўр. Ҳақима, Ҳамида, Нафиса ҳам нафақада. Салима билан Наима ҳамон ишламоқда. Айниқса, буларнинг ичиде даст-лаб тикувчи бўлиб ишлаган Ҳамида Шоюсу-пованинг обрўси юксак даражага кўтарилди. Урушдан сўнг маҳалладаги артел кенгайиб кўрпа, попоп, дўппи цехлари ташкил этилди. Айниқса, чет элдан келтирилган, сўзана, палак каби аёллар буюмини тикувчи 100га яқин машиналар ишга тушгач, маҳалладаги жой торлик қилгач, Шайхонтоҳур масжиди орасидаги бўш ерга янги бино қурилиб, ша-ҳардаги артеллар бирлашиб Тошкент бадий буюмлар фабрикасига айлантирилди. Меҳнат-севар Ҳамида ўзбек халқининг энг қадимий санъатини — палак, сўзана, долпеч каби буюм-ларни тикишни кўнгил билан ўрганиб олди. Тез орада унга мастер унвони берилди. Сўнг бир неча ёшларни ёнига олиб попоп тикишни ўргатди. Фабрикада тикилган палак, сўзана, чойшаб, дарпарда, зардевор каби буюмлар Бухарест, Измир, Монреал шаҳарларида, Фар-бий Берлин, Эрон, Индонезияда ташкил этил-ган кўргазмаларда намойиш қилиниб, катта эътибор қозонди. Ҳамида Шоюсупова шу кор-хонада 40 йил меҳнат қилиб, ўзбек халқининг қадимги каштачилик, зардўзлик санъатини эъзозлаб обрў топди.

Юртбошимизнинг «Халқ бадий хунарма-ндчиликлари ва амалий санъатини янада рив-ожлантиришни давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони Ҳамидажонлар эъзозлаган каштачи-лик ва зардўзликнинг ҳам янада қадр топиши-га хизмат қилиши шубҳасиз.

Ҳамида Шоюсупова 1982 йилдан бери на-фақада. Ҳозир бир неча набираларга буви бўлиб, уларнинг тарбияси ва ўқишига эътибор бериб келмоқда. Олти опа-сингил бир-бирла-ридан тез-тез хабар олиб турадилар.

Ҳамидулла ЙЎЛДОШЕВ.

Аёл умиди...

Хар бир оқил инсоннинг ва жамиятимизнинг муқаддас вазифаси, айтиш мумкинки, ҳаётининг маъноси қобил фарзандлар ўстириш, уларни ҳам экисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан мукаммал қилиб тарбиялаш, камолтини кўриш, ота-онасига, Ватанига садоқатли кишилар этиб вояга етказишдан иборат.

Ислом КАРИМОВ

Гулнора шундай девор-дармиён кўшнимиз. Меҳнатқаш, мулозаматли аёл. Лекин қандайдир аёлларга хос бўлмаган шаддодлиги ҳам бор.

Бугун болалари дарсга бормагандир, эрталабдан Гулноранинг бақирёқ-чақирёқлари эшитила бошлади. Ҳар гал унинг ана шундай ёзгиришларини эшитсам, негадир этларим жимирлаб кетади. Секинроқ гапиришининг иложи йўқмикин, — деб қўяман. Боласининг бирортасини чақирса ҳам етти маҳаллага овози кетади. Оилада катталар қандай йўл тутишса шубҳасиз, болалар ҳам бир-бирига шундай муносабатда бўларкан. Болалари ҳам бир-бирига бақириб сўзлашади. Ортидан гапиргунча ўзига айтай, зора тўғри қабул қилса дея бир кунги гап тўғри келганда: «Гулнорахон, болаларингизга унчалик совуқ муомалада бўлманг, секин тушунтирсангиз ҳаммаси жойида бўлади», дедиму балога қолдим. «Сизга ўргатишни ким қўйипти, опоси. Уйингиздан нарини кўрмагансиз-у яна ақл ўргатишларини қаранг», дея бобиллаб берди.

Тўғри, Гулнорахон бой оиланинг қизи эди. 15 ёшидан бошлаб бозорда савдонинг нонини еган, жаҳон келган аёл. Хуллас,

сиртдан қарасангиз тўла-тўқис бой оила. Беш бола. Катта қизи 7-синфда ўқийди, кичиги 2 ёшда. Ўзим шунча болани туғиб уйда ҳеч узок ўтириб қолган эмас. Чақалоғи 6—7 ой бўлганиданок бозорга чиқиб кетади. Болалар кун ўзоғи уйда, кўча-қўйда. Бир кун маҳалладаги йиғинда кўпни кўрган, ҳамманинг хурмат-иззатида бўлган ўқитувчи Зулайхо опа Гулнорага «Гулнорахон, пул топилади болалар тарбиясини ҳозирдан қаттиқроқ уш-ламасангиз эртага кеч бўлади-я», — деб насиҳат қилган бўлди. Шунда ҳам у ҳозиржавоблик қилиб: «Ай, кўшнижон бўладиган бола бўлаверадим», — деди хоҳламайгина. Шу-шу мен ҳам бошқалар ҳам ундан бу тўғрида гапирмай қўйдик.

Унинг «бўладиган бола бўлаверадим», деган сўзлари ҳамон ёдимда. «Бўладиган бола бўлаверадим». Йўқ боланинг қандай инсон бўлиши аввало ота-онага боғлиқ. Айниқса, оилада она бош тарбиячи. Ахлоқдан ва маънан номукаммал оиладан ахлоқсиз фарзандлар чиқиши табиий. Ота-боболаримиз бекорга «қуш уясида кўргангани қилади» дейишмаган.

Афсуски, Гулнорага ўхшаш оналар кам эмас. Гулнорахон ҳар сўзининг бирида «Мен фалон давлатга борганман, энди фалон ша-

харга бормоқчиман», деб қўяди ва шу билан ўзини маърифатли, устига турли либосларни олиб маданиятни санайди. Бироқ маданият ва маърифатта шундай осонгина эришиб бўлганда эди дунё боғу бўстонга айланиб кетарди. Аёлнинг ва умуман инсоннинг маърифатлилиги унинг маънавий олами, қолаверса, ҳулқи билан ҳам бевоқифа боғлиқ.

...Ҳаёт ширин, йиллар елдириб, Гулнорахон ҳам кексади. Болалари вояга етишди. Ташвишлари ортди. Тўғич қизи турмушидан бир боласи билан қайтиб келди. Иккинчи қизи ёмонларга қўшилиб қамалиб қолди. Катта ўғли болалар билан муштлашиб хаста бўлиб қолди. Ундан кейингиси уйдан бош олиб чиқиб кетди. Кичик ўғил эса ҳеч жойда ишламайди, ўқимайди.

Фарзандлар ҳузур-ҳаловатини кўриб, етти қават кўрпача устида ўтиралиган она эса сочлари қордек оқариб ҳали ҳам эртаю-кеч бозорда. На тинчлиги, на фароғати бор.

Кимга қандай билмадим, лекин мен Гулнорахон ва унга ўхшаш аёллар ҳақида кўп ўйлайман. Уларни бозорларда, кўча-қўйда олигата алламбало нарсаларни қўйиб олиб ўтиришларини кўриб таъсирланиб кетаман. Хўш улардан тарбия олган фарзандлар қандай бўлади. Пул, бойлик орқасидан тушиб аёллик хислатларини йўқотиб қўйган бу аёллар ҳақида нима дейсиз? Ахир ўзингиз бир ўйланг: аёл нафосат, назокат маликаси эмасми?

Дилбар САФАРОВА

Тарбия

Қишлоқ кишилари

БАРАКА—САХОВАТДА

Гиждувон туманида Рўзи ота Муновви танимайдиганлар топилмас, рақ. Отахон умрининг 30 йилга яқини ёш авлодга илм беришдек эзгу савобли ишга бағишлаб, юзлаб шогирдлар етиштирдилар, улар туманнинг, лоятнинг турли жойларида элу кизматига камарбасталар.

— Ёшлигимда ер чопган, мол боққ, қўчат эккан чолларни кўрсам, «наҳаққа чиққандан кейин уйда мазза бўлиб ётишса бўлмасмикин», — деб ўйладим. Ўшаларнинг ёшига етгач, ангадимки, ўрганиб қолган одам ҳеч кимга ҳеч нарса мажбур қилмаса-да, кўнгли ёққан ишни қилавераркан, — дейди Рўзи ота.

Дарҳақиқат, Рўзи отанинг ўзи 1987 йилда нафақага чиққач, «Меҳнатобод» жамоа ҳўжалиги билан шартнома тузиб, «Она ер саховати» номли кооператив ташкил этди. Кейинчалик ана шу кооператив негизда фермер ҳўжалиги тузилди. Ҳўжалик ихтиёри 70 гектар ер, қарамоғида эса 150 бодан зиёд қорамол, от, туя, қўй-эчки бор.

— Машойхларимиз «Барака — савватда», — деганлар. Биз ҳам шунга алоқилиб, туманимиздаги бир қатор болалар боғчаларини, мактаб-интернатлар арзон нархларда сут, гўшт билан таъминлаб турибмиз. Қишлоғимизда бўлган турли байрам ва тантаналарга ҳам баҳоли қудрат улуш қўшаёмиз.

Етмиш ёшни қаршилаётган, етти фарзанд, йигирмадан ортиқ нева-чева ва бош-қош бўлиб юрган отахон ҳўжетик, «нафақага чиққан бўлсам, эсимга мазза қилиб ётай-да», — деган фикри, йироқ. Ғайрат камарини маҳкам бўлаб, ёшларга ибрат ва ўрнак бўлаётганлар.

Дониёр ЯШМОН
Бухоро вилояти

ИЧКИЛИК ҲАРОМ-КУ

Хурматли «Оила ва жамият» газетаси таҳририяти, мен турмуш ўртоғим Б. Тўраевнинг қилиқларига чидай олмай арз қилишга мажбур бўлдим. Шу пайтгача оиламиз бузилмасин, уч фарзандим тирик етим бўлмасин, деб тишимни-тишимга қўйиб яшаб келардим. Аммо кеча ичиб келиб, менга — ўз хотинига мажбурлаб ароқ ичирди. Ахир, бунга қандай чидаб бўлади. Ичкилик ҳаром-ку, энди болаларимга нима дейман, уларнинг кўзларига қандай қарайман... Шундан кейин ҳам уларни тарбиялашга, насиҳат қилишга маънавий ҳаққим қолдимми?

Муҳаббат ПАРДАЕВА,
Пахтачи тумани

Таҳририятга хат

БАҲСЛАШИБ УЙЛАНГАН ЭКАН...

Мен 1993 йилда М.га турмушга чиқдим. Орадан кўп ўтмай, М. мени сўкадиган, уйдан кет, деб дағдағ қиладиган одат чиқарди. Ҳар гапиде «мен сенга жўраларим билан баҳслашиб уйланганман» дерди. Бу орада ўғлим Шоҳруҳ туғилди. Болам нимжонлиги учун тез-тез касалга чалинарди. Онам шўрлик бизни тарбия қилгани етмагандай чақалоғимга қарай бошлади. Худойим, бандангнинг бошида не кунлар бор экан яна. Ахир ўзингиз бир ўйланг: инсон тақдири бола қўлидаги ўйинчоқми-дики, уни ҳар қўйга солсангиз. Бир аёлнинг ҳаёти, жўралари билан баҳслашиб бахтсизлик сари юз турса. Мен ҳам инсон эдим-ку. Менинг ҳам осмон-ла бўйлашган орзуларим бор эди. Эндиги орзулар армонга, қувончлар қайғу-ю, кўз ёшга айланди. Эрим билан ажрашдик. Аслида мен буни хоҳламагандим, болаганимнинг тирик етим бўлишини истамегандим. Лекин на илож...

Шоҳруҳим, сенинг кўзларингга қараш менга огир, жуда ҳам огир. Сени бахтли қилмоқчи эдим. Аммо насиб етмаган кўрнани. Нима қилай дўмбоғим, далам сену менинг тақдиримни бир оғиз қадаҳ сўзи билан ҳал қилган бўлса, дардимизга малҳам бўлгунчи топилмаса.

Мен ҳам бахтли бўлмоқчи эдим...

М. Д.
Юқори Чирчиқ тумани

Акс садо

БЕМАЗА ҚОВУННИНГ УРУҒИ

Газетанинг ўтган сониде чоп этилган «Андинога ачинаман, лекин...» номли мақолани ўқиб, ўз фикрларим билан ўртоқлашиш истағи туғилди. Мана шунақанги, кишига бирор бир маънавий, руҳий озуқа бермайдиган киноларни намойиш этиш шартмикан. Улар ёшларнинг тарбиясига, дунёқарашига, ҳаётга муносабатига салбий таъсир этиши мумкинлигини инкор этиб бўлмайди-ку!

Собиржон БОБОЕВ,
Зангиота тумани

Азиза Валихўжаеванинг «Морена Клара» сериали ҳақидаги фикрларига қўшиламан. Одамлар мана шундай маза-матрасиз кинони кўришга сарфлаган вақтларига ачинишмасмикин! Лекин уларни ҳам тумуниш мумкин, бошқа қурадиган нарсалар билан...

Асмажон ОБИДХОНОВ,
Ўқитувчи, Янгиўла шаҳри

«Бемаза қовуннинг уруғи кўп бўлади», деганларидек, боши-ю охирининг тайини йўқ сериаллар кўпайиб кетди. Бири тугамасдан, бошқаси бошланади. Одамлар шуни эринмай кўргангани-чи.

Зубайда МУСТАФӨЕВА,
Ховос посёкаси

Фикр

УЙ АЁЛСИЗ ОБОД БЎЛМАС!

Мен рўзгорни бир кун ҳам уй бекари бўлиш аёлларсиз тасаввур қила олмайман. Айниқса, оилада энг нозик тарбия — қизлар тарбиясида оналарнинг ўрни катта. Усми қизларимиз ҳар сонияда она насиҳатларини муҳтож.

Тоғо бозорга кирсангиз, савдо билан бўлиб-чақираётган аёлларга, ўсмир қизларга дуч келиб қоласиз. Тўғри, замон ўзгаришмоқда, одамлар ўзгармоқда. Лекин ўқинишларини унутиб, савдога берилган бундай қизлардан қандай уй бекарини чиқар экан деган уй ҳаёлимини чулғаб олади. Айри эркаклар эса рўзгор ташвишларини торттиш ўрнига, хотинларининг ойлаб бозор-бозор юришларини ўзларига орсанмайди.

«Мен — шахзода, сен — маликасан», дея, шоир айтганидай, ҳар ким ўз вазифасини бажарса, бундай хонадондан, албатта, кут-барака аримайди.

Р. ЖУМАНИЁЗОВ
Булоқбоши тумани

ВАТАН—ҲАЁТ БЕШИГИ

Давримизнинг атоқли ёзувчиси, юзлаб ёш ижодкорларнинг севишли устози ОдиЛ ЁҚУБОВ немис фашизмга қарши курашган, мардлик ва жасорат бобида ўзбекининг шайхони оламга ёйган, ўз ирода ва матонатини жанггоҳларда тоблаб, бутун қудратини меҳру-муҳаббат, фаровон турмуш, тинчлик ва осойишталикни вафс этишга бағишлаган ардоқли адибларимиздан. У кишининг юзлаб асарлари элимиз орасида қўлма-қўла бўлиб ўқилади. Бугунги галаба байрами кунлари улуг санъаткор тахририятимизга ташириб буюриб, газетамиз бош муҳаррири М. ИСМОЙЛОВ билан суҳбатда бўлди:

— Аввало пойқадамингиз учун жуда миннатдоримиз. Сизга ёзувчи ва шахс сифатида ҳурматимиз шу даражадаки, тахририятимизга таширилингизни шараф, деб биламиз.

Одил ака, бола бошидан деганларидай, сиз болалигингизданок катта ишларга қўл урган экансиз. Жумладан, 1937 йил отангиз қатл этилганда, отангизнинг номини оқлаш учун 1941 йил 15-16 ёшингизда урушга кетган экансиз.

— Дарҳақиқат шундай. Ёшимга бир ёш қўшириб армияга кетганман. Ва 6 йил урушда бўлганман. Дастлабки маҳаллар 6 йил армияда бўлиш 6 йил турмада бўлишдай огирроқ эканлигини билмаганман. Нимасини айтасиз, Ўзбекистондан 450000 жангчи жанг майдонларида қолиб кетди. Кейинчалик, мен кўп мамлакатларда бўлиб, 10 минглаб ўзбек жангчиларининг исми ёзилган қабрларни кўрдим. Уларни Худо ўз раҳматига олсин. Улар марду майдон ўзбеклар эди. Шунингдек, Ўзбекистонга уруш йилларида 1 миллиондан ортиқ аҳоли эвакуация қилинган. Ўзбек уйининг тўридан уларга жой берган, қозон-товоғига ош-нон берган. Яна 200 мингдан ортиқ етимга

ўзбек бошпана берган. Улар шу юртда ошён топган. Бу саховатли, меҳрибон ўзбек халқининг иши эди.

Бироқ қайта қуриш бошланди-ю, баъзи бир эсини танимаган нотиқлар чиқиб, ўзбекнинг буюклиги қолиб, уни «пахта иши»да, «қўшиб ёзиш»да айблай бошлади.

Мен мавриди келгани туфайли 1996 йил 9 майда Кремл минбарига туриб, генераллар, адиблар, ҳуллас барча қатнашувчиларга қарата буларнинг бари сафсата, калтаўйликдан келиб чиққани ҳақида гапирдим.

Айтайлик, рус адабиёти XIX асрда жаҳонда энг адолатли адабиёт, деб шўрат қозонган. Бугун мана шу шўхратни кўтарадиган рус мутафаккирлари борми?

Агар бугунги кунда ҳам Пушкин, Лермонтов, Толстой каби шоир ва ёзувчилар бўлганда ўзбек халқига қараб отилган маломат тошларига қарши албатта гениал асарлар ёзган бўлардилар.

— Одил ака, Толстойнинг «Хожимурод» номи асари бор. У Кавказ халқини руслардан ҳи-

моя қилиб ёзилган асар. Албатта, Толстойнинг бу асари бугун ҳам барҳайт. Чунки, Кавказ халқига хусусат бугун ҳам тўхтагани йўқ. Сиз бўлиб ўтган русчечен урушига қандай қарайсиз?

— Жуда салбий. 250 миллион аҳолиси бўлган мамлакат 1 миллионлик халқни бизга бўйсунмай қўйди, деган баҳона билан шунчалик қиргин қилиши керакми? Бу шубҳасиз адолатсиз уруш. Бутун дунё чечен халқининг сабру-матонатига, иймон-этиқодига тан берапти. Россия истайдими-йўқми бу уруш-

да чеченлар қолиб чиқди. Руслар ҳозир нима қилишини билмаяпти. Яна уруш очайлик, деса чеченлар биз тайёримиз, таслим бўлмаймиз. Қўлларингдан келганини қилинглар, деяпти. Вайрон қилинган шаҳарларимизни тиклаб беринглар, ўзларинг бошлаб буздинглар, деяпти.

Хуллас, Россиядек катта давлат тирноқдек бир мамлакатга бомба-ташлаб шаҳарларни вайрон қилиши бу адолатдан эмас.

— Одил ака, сиз урушни кўрган, унинг шайхатсизлиги, ваҳшийлигига гувоҳ бўлган ва бир умр ёвуз урушларни лаънатлаб келган одамсиз. Шу ўринда Тожикистондаги биродарқушлик урушига эътирозларингизни айтиб ўтсангиз.

— Бу урушдан жуда афсусдамман. Қаттиқ изтироб чекамман. Афғонистонда энди давлат таллашиш, ҳокимият таллашиш уруши бўлаяпти. Бари ислом ниқоби остида ўз манфаатларини кўзловчи йўлбошчилар бир-бирларини ўлдириш пайида. Одам ўзини мусулмонман, дегани билан иймонли бўлавермас экан. Уларнинг иймони ўз шахсий қолипларидаги ишларга бошловчи иймон. Шу дунёда ўзларини кўрсатиб қўйишларига, ёки ундан ҳам ёмонроғи Худо уларга марҳамат қилмайдиган, албатта дўзахга туширадиган шайтоний вавасидаги қилмишлардир. Толибонлар

нинг ҳам ҳеч бир ҳаракатларини оқлаб бўлмайди. Уларнинг ҳар бир иши нафақат ташқи элларда, балки афғон халқининг ичида ҳам жанжалларга сабаб бўлаяпти. Боши очик аёлга ислом маърифатини бериш ўрнига, калласини узиш мисли кўрилмаган даҳшатдир. Бир тўп ўзларидан бошқа ҳеч кимни ҳурмат қилмаслик, ким номоз ўқимаса, ким коммунист бўлган бўлса дорга осиш ахлоқсизлик,

ваҳшийлик, холос. Афғон халқини бундай балолардан Худонинг ўзи бир куни асрашига ишонаман.

— Одил ака, урушлар ҳақида жуда кўп гапириб юбордик. Келинг энди суҳбатимизни жамиятимиз, тафаккуримиз ўзгараётган ўзимизнинг фаровон кунларимиздан давом эттирайлик.

— Муҳаммаджон, авваламбор ўз ҳаётини тажрибамдан бир нарсани шу ўринда гапириб ўтмоқчиман. Утган йилларда ёзувчимиз деб, асар ёзишимиз керак, деб оиламизга, болаларимизга кўп эътибор бермаган эканмиз. Жуда фожиали бўлмасда, мана, маломати чиқаяпти. Тарбия берилмаган жойлари билинапти. Ҳар бир киши жамиятнинг тарбиялайман, деб ўртага чиқишидан олдин, аввало ўз оиласини тарбиялашни вазифа қилиб олиши керак экан. Нафақат қуруқ тарбия, уларнинг шу тарбиядан қанчалик таъсирланишлариниям қузатиш лозим экан. Бирорта эзгу иш исзиз кетмайди. Айниқса, болаларга берилган сабоқ, худди серҳосил ерга ташланган уруғдек, тезда кўкариб, мева бериши аниқ.

Мен ёшларга, ёш оила аъзоларига, шунингдек газетангизнинг барча ўқувчиларига бугунги фурсатдан фойдаланиб, қиладиган барча ишларининг бошида кишиларга меҳрумуҳаббат бўлиши кераклигини, бу эса Ватанимизга, улуг диёримизга, улуг элимизга муҳаббатнинг бошланиши эканлигини айтмоқчиман.

Барчангиз саломат бўлинг, бугунги галаба куни боболарингизнинг буюк жасорати кунни эканлигидан доимо фахрланиб юринг!

— Иккинчи жаҳон урушида Ўзбекистондан 1,5 миллион киши қатнашди.

— Энг сўнгги маълумотларга кўра, урушда 450 минг юртдошимиз қурбон бўлган.

— 1997 йилнинг 1 январигача бўлган маълумотларга қараганда, урушдан омон қайтган ўзбекистонликларнинг

80770 нафари ҳозир ҳаёт. Шуларнинг 48160 нафари уруш ногиронлари.

— Фронт ортида меҳнат қилган ва 1995 йилда «Шўхрат» медали билан тақдирланганлар сони 491095 киши.

Болаликнинг зумрад тонглари

Мен сўлим тоғ қишлоқларининг бирида туғилганман. Ҳамон эсимда: кўм-кўк дарахтлар билан ўралган шинамгина ҳовлимиз бўларди. Ҳовли ўртасида супа бор эди. Айниқса, баҳорда табиат гулга бурканган пайтда бирам фусункор эди у. Эрта тонгда уйғониб кўзимни очмасдан, турли-туман қушларнинг чах-чалларига қулоқ солиб ётардим, унга онамнинг укам бешигини тебратиб айтган алласи ҳамоҳанг бўларди... Ўзимни афсоналар, эртақлар оламида сезардим... Бегаму-бетавиш дамларим.

Тоғлардан, чирмовуқлар босган тўқайзорлардан, лолалар ёнган адирлардан бери келмасдик ўша дамлар.

Бир куни уйимизга шаҳардан меҳмонлар келишди. Уларнинг мен билан тенг қизлари бор экан, ўртоқ бўлиб олдик. Янги ўртоғим менга шаҳар ҳақида кўп нарсаларни гапириб берарди. Унинг

гапларини эшитиб, қишлоқ ҳаёти зерикарли кўрина бошлади. Ушанда мен илм бор шаҳарда яшашни орзу қилгандим.

Бир куни отам шаҳарга кўчиб кетишимизни айтганда: ўзимда йўқ севингандим. Ўша дамларда мен болалигимни, беғубор туйғуларимни, энди сира қайтмайдиган гўзал дамларимни ташлаб кетаётганлигимни билмасдим.

Йиллар ўтди. Шаҳардаги талаба-лик дамлари ортда қолди. Энди иш ва оила ташвишлари билан кунлар, ойлар, йиллар илгаригидан-да тез ўта бошлар, кўнгил эса ул маъсум дамларни, зумрад тонгларни кўмсарди. Юракда бир орзиқиш.

Бир куни қизим менга «Ойи-жон, сиз ҳам кўғирчоғингизга алла айтганмисиз, айтиб беринг!» — деб қолди. Буни қарангки, кўғирчоққа алла айтмаган эканман.

Аммо, аллани кўп билардим.

Онам укаларимнинг бешигини тебратиб алла айтарди.

Алла десам, ошади-ё, алла, Дарё тўлиб тошади-ё, алла, Дарёдаги балиқлари, алла-ё, алла, Олисларга сузади-ё, алла.

Кўз ёшларим соймикан-о, алла, Кўкдан боққан оймикан-о, алла, Бешигида ухлаган полвоним — Гижинглаган тоймикан-о, алла!..

Бу алла менга нафақат онамни, балки беғубор болалигимни, тупроқ кўчаларни, ям-яшил адирларни ҳам эсга соларди. Аллани қизимга айта туриб кўзимда ёш милтилларди.

Бир куни барча юмушларга қўл сил-

таб, қишлоққа жўнадим. Тупроқли йўллардан ялангоёқ кездим. Қайнарсойимнинг шарқираган сувларига юзларимни ювдим. Кечқурун эса ўша қадрлон супадада чалқанча ётганча серюлдуз осмонни томоша қилиб ётдим.

Тонг... Уйғондим ух-ув ўшандагидек кўзларимни очмасдан қушларнинг чах-чаҳини эшитиб ётдим, айвонда опам бешик тебратиб набирасига алла айтар, мен эса аста-секин болаликнинг сеҳрли оламига кириб борардим...

Басира САЙИД АЛИ

Яхшилик билан ёмонлик, чиройли иш билан хунук иш ҳеч қачон тенг эмас. Шунинг учун ким сизга ёмон, қалбингизни жароҳатлайдиган сўзларни айтса, сиз уларга чиройли сўзлар билан жавоб қилинг. Шунда ўртадаги адоват кўтарилиши, душман дўстга айланиши мумкин.

Шарқона одоб

Оят.

ҶАҲРИЙЛАР ЭЪЗОЗДА

Ўзбекистон Республикаси фахрийларни қўллаб-қувватлаш
«Нуроний» жамғармаси раиси Бектош РАҲИМОВ билан суҳбат

— Энг асосий вазифамиз бўлган уруш ва меҳнат фахрийларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш, ночор оилаларга ёрдам бериш доимо диққат марказимизда турибди. Жумладан, «Наврўз» байрами кунлари жамғармамизнинг республика бошқаруви 25 оиллага жами 50 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатди. Тошкент шаҳар бўлими эса 200 оиллага ана шундай ёрдам қўлини чўзди, республикамизда ягона бўлган уруш қатнашчиларига хизмат кўрсатувчи госпиталга 30 минг сўм ўтказди. Кўни кеча республика Байналмилал маркази билан ҳамкорликда Ғалабанинг 52 йиллигига бағишланган катта тadbир ўтказдик. Унда юзлаб уруш фахрийлари, фронт ортида меҳнат қилган фахрийлар иштирок этишди. Республика касабга уюшмаси билан бирга Тошкент — Самарқанд — Бухоро саёҳат поезди ташкил этилди. У бугун пойтахтимиздан йўлга чиқди. Фахрийларимиздан, урушда ҳалок бўлганларнинг оилалари билан бир неча юз киши уч кун давомида қадимий шаҳарларимизни томоша қилиб қайтишди.

— Маълумки, Ғалабанинг 50 йиллиги муносабати билан Хотира китоби нашр этилганди.

Унга урушда ҳалок бўлган барча юртдошларимизнинг фамилиялари киритилдимикан?

— Хотира китобини яратиш устида 1993-1995 йиллар давомида иш олиб борилди. Ва ғалаба кунига 33 та китобни нашр этдик. Лекин шу билан кифояланиб қолмадик. Вилоятлардан, шаҳарлардан юртдошларимизга мурожаат этиб, бу китобларга кирмай қолган қариндош-уруғлари ҳақида хабарлар беришди. Уларни синчиклаб ўргандик. Натижада яна иккита хотира китоби дунё юзини кўрди. Мавжуд 35 та китобда урушда ҳалок бўлган 450 минг ўзбекистонлик ҳақида маълумот жамланган.

— Тан олиш керак, собиқ СС-СР даврида юртдошларимизнинг урушдаги қаҳрамонликлари ҳар доим ҳам ҳаққоний ёритилмаган. Кўпчилигимиз уларнинг айнан нима учун «Олтин юлдуз» билан тақдирланганини ҳам билмаймиз...

— Гапнинг рост. Масалан, Александр Матросов биринчи бўлиб душман ДОТини кўкраги билан тўсган деймиз. Ваҳоланки, Самарқанд виллоятининг Пахтачи туманида туғилиб ўсган Қудрат Суюнов Матросовдан илгари ана шундай жасорат кўрсатган эди. Ёки ўзбеклардан чиққан биринчи қаҳрамон Кўчқор Турдиевни олайлик. Кўпчилик унинг қаҳрамон-

лиги ҳақида деярли билмайдди. Унинг юртида бўлганимизда 200-300 киши йиғилган залга шу саволни ташлаб, жавоб ололмаганимизда, бунга яна бир қарра амин бўлганман. Кўчқорнинг отаси машҳур овчи бўлган. Кўчқор ҳам 100-200 метрдан қийикнинг кўзини нишонга ола билган. У хизмат қилган дивизияга тепаликлардан бирини ишғол этиш буюрилган. Душман ДОТи эса кўз очиргани кўймайди. Кўп одам ҳалок бўлади. Шунда Кўчқор ДОТ яқинига амаллаб боради-да, унинг қосанинг оғзидай келадиган дарчасини мўлжаллаб бир неча ўқ узади ва фашистларни ер тишлатади. Шундан сўнг дивизия тепаликни ишғол қилади. Кўчқорга эса қаҳрамонлик унвони берилди.

— Суҳбатимиз сўнггида байрам тилакларингизни ҳам билдирсангиз.

— Барча уруш ва меҳнат фахрийларини, фронт ортида меҳнат қилиб, ғалабани яқинлаштиришга ўз ҳиссасини қўшган юртдошларимизни, барча ўзбекистонликларни ғалабанинг 52 йиллик байрами билан қутлайман. Оллоҳ осмонимизни мусоффо, юртимизни тинч қилсин. Хукуматимиз уруш ва меҳнат фахрийларини эъзозлаб, кўпдан-кўп имтиёзлар яратиб бераётганидан миннатдоримиз.

Дармон ИБРОҲИМОВ
суҳбатлашди

ЎШ ТАБИАТШУНОСЛАР

Иштирокчи давлатлар болага таълим бериш қўйидаги йўналишларда олиб борилаши лозимлигига розилик билдирадилар:

... д) атроф-муҳит, табиатга ҳурматни тарбиялаш.

«Бола ҳуқуқлари тўғрисида Конвенция»нинг 29-модда, 1-банди

Ёш табиатшуносларнинг Сирдарё шаҳар масканидаги «Табиатни муҳофаза қилиш» тўғраига 25 йилдан бери раҳбарлик қилиб келаётган Алижон Қўчиев иш бошлаган дастлабки йилгек «Хаворанг соқчилар» гуруҳини тузган эди. Гуруҳ аъзолари ҳар йили сентябр ойи охирларида «Кумушранг» номли рейд ўтказишади. Бунга эса эҳтиёж бор. Сирдарё шароитида 20-25 сентябрдан шолиторларга сув оқиши тўхтатилади. Шунда ариқ ва шолитордаги миллион-миллион майда балиқларнинг ҳаёти хавф остида қолади. Ана шу балиқларни сақлаб қолиш — маҳсус асбоблар ёрдамида ушлаб, дарёга элиб оқиши учун ёш табиатшунослар эрта-кеч тинмайдилар.

Ёш табиатшунослар масканида қўшларни қиш мавсумида асраб қолиш тadbiri ҳам ҳар йили ўтказиб турилади. Табиат шайдоси бўлган болалар дарахтларга инлар ўрнатишади, ҳар кун уларга ҳўраклар сепишади.

Алижон Қўчиевнинг шогирдлари виллоят, республика миқёсида ўтказиладиган ёш табиатшунослар кўрик-танловларида ҳам мунтазам иштирок этишади. Улар кўп бор бу кўрик-танловларда фахрли ўринларни олишган.

Қаҳрамон ҲОЖИЕВ

ЭЛГА ҚАНОТ БЎЛ, ЎҒЛИМ...

Ватан улғаяди, йигит улғайса!

Қишлоқ кўчаларини тўдириб мактабга бориб келадиган қизалоқлар эдик. Қай биринчи нимадан сўз очсак, ҳаммамиз баравар чўғурлашиб қўшилардик. Бир кун акалар, опалар ҳақида суҳбат бўлди. «Мана бу рўмонимни туғилган кунимда акам соғва қилган», деди Шохидла. «Менга акам рангли қаламлар обертган», деди Нилуфар. «Кеча даре пайтида Шокир сочимдан тортувди, танаффусда тўртинчида ўқийдиган акамга бориб айтдим, у Шокир билан яхшилаб гаплашиб қўйди», деди Дилдора. Мен эса бу суҳбатларни жимгина тинглаб борардим. Чунки мен оилала тўнгич қиз, опам ҳам, акам ҳам йўқ эди.

Эртасига ўша шўх бола — Шокир менинг ҳам сочимдан тортиқлаб қочди. Ҳўрлигим келди. Дарсни ташлаб уйга югурдим. Йиглаётганимни кўриб, онам қўрқиб кетди.

— Менга ака опеклиб беринг, — дедим энтиқиб. — Ҳамма қизларнинг акалари бор, меники эса йўқ...

Онам кулиб юборди. Сўнг негадир жиддий тортиб, мени овута бошлади. Кейин... Учунчи синфга ўтганимда уйимизда ўғил бола туғилди. Мен ўшанда шу чақалоқнинг тезроқ катта бўлишини, сочимдан тортиб қочадиган болалардан мени ҳимоя қилишини шунчалик истардимки...

У кунларни эсласам, қўлгим қистайди. Наҳора, болаликнинг ҳамма ранглари бетакрор, табиий...

Кечагина қизалоғим ҳўвладан уйга йиғлаб кирди. «Ака, бу ёққа бир қаранг», — деди у останада тўғилганини ечмай туриб. Айвонда дарс қилиб ўтирган ўғлим ўрнидан кўзгалди.

— Тезроқ юринг, анув Саша менинг велигимни олиб қўйди!

— Ўғлим ўзини катталар каби тутди: — Кўй, йиғлама. Қани юргинчи, нима гап экан...

— Тагин у болани хафа қилмагин, — дедим мен эшикни ёпа туриб.

Ўғлим ўзгача салобат билан товуш берди:

— Аяжон, мени биласиз-ку, урушишни ёмон кўраман.

Шу лаҳзадаёқ кўнглим ёришди.

Хонадонда ўғил бола тез улғаяди. Унинг бўйларига қараб, ота-онанинг ҳам орзулари улғай боради. Тоқчаларга дўппи-тўнлар таҳланади, бўғчаларга турфа сарпоялар йиғилади. Она тўй қилмоқчи орзулайди, ота уй қўймоқчи. Она «ўғлим элга қўшилсин» деса, ота «ўғлим изимда қолсин», деб дуо қилади. Тоза ниётлар эса ўғилнинг юрагига куч-қувват беради, дилига ҳаёт иштиёқини солади.

Энди ўйлаб кўрайлик. Мўйлаби сабза уриб, овози дўриллаб қолган шу ўсимир боламиз ҳаётга тайёрий, аслида? Уни биз қандай ўстирдик? Юрт ишига яроқли қилолдими? У кечагина синглисини ҳимоя қилди, лекин эртата ўз элини ҳам ҳимоя қила оладими? У бу кун ота-онаси айтган юмушни адо этаёттир, лекин қай кун келиб жамият юкини ҳам елкалашга қолдирми? У онани, опа-сингилни, умуман, аёл зотини эъзозлаб, суя билармикин, Она Ватанини-чи? Ахир, дунё ар-бобларидан бири «Аёлни сева олмаган кишининг ватанпарвар бўлишига ишонмайман», деб бежизга айтмагандир. Аслида ҳар бир файласуфна гап замирида катта ҳақиқат яширинган бўлади. Боболаримиз «Отанг боласи бўлма, одам боласи бўл», деганларида мени кўзда тутганикин? Ўғлонларнинг мард ва фидойи бўлмоқларига ишора эмасми бу...

Қишлоғимизда бир пайтлар Носир бобо яшардилар. Жула донишманд киши эди. Аиниқса болалар билан эринмасдан суҳбатлашар, уларга обдон насихат беради. Бордию, қай бир бола дарахт шохини синдирса, ёнига чақириб: «Нега бундай қилдинг, ўғлим? Ахир, дарахтнинг жони оғрийди-ку» дерди. Қора кўн-

ғизни қийнаб ўлдирган ёхуд чумчуқ усини бузган болани кўриб қолса: «Сен катта гуноҳ қилдинг, энди бу хатони қандоқ тўзатамиз-а?» дея қойириди. Лекин қанча қойиб, ўғит бермасин, барибир, болалар шу бобонинг атрофига тўпланаверарди.

Бир кун ёш кўшниси бобоникига чиқибди. «Хой Носирвой, ҳалб болаларга ўрала-шавермасдан гуҳумзорга, қоллар гурунгига ҳам чиқиб турсанг-чи? Шу муштдек болаларни қийиқвериб сенга нима зарил, ахир!» депти. Бобо эса қайсарлик билан шундай дебди: — «Мен билан ишинлар бўлмасин. Бола нарсаси билиб-билмай жониворларни ўлдирса, қўли шунга ўрганади, бераҳм бўлади. Дарахтга озор берган бола эрта бир кун ҳеч қийналмасдан табиатни кўпорилади. Ота-онасини ҳурмат қилмаган ўғил буй етганида ҳаммага нописанд қарайди. Бу нарсаларга сен индамасан, мен индамасам, охири нима бўлади? Бешафқат, бемехр бола қишлоғимизга, юртимизга иснод келтирмайди, ахир!»

Носир бобо дунёдан ўтиб кетди. Лекин, ундан ўғит ва насихат эшитиб улғайган болалар ҳамон уни унуттирмайди...

Яқинда бир ривоятни эшитдимку, Носир бобонинг нақалар ҳақ эканини англадим. Донишманд ҳузурига бир киши келиб, дебди: — «Ўғлим буй этиб, энди мени менсимай қўйди. Гап сўрсам терс жавоб қилади, насихат берсам юзини ўтиради. Маслаҳатимга қулоқ осмайди, ҳатто салом ҳам бермайди. Нима қилсам экан-а?!» Шунда донишманд ўйлаб туриб: «Сен ўғлинг кичиклигида унга

кўп озор етказган бўлсанг керак-да, шундайми?» депти. «Бўлмаса-чи, — дебди ҳалиги киши. — Ураддим, сўкардим, айтганимни қилмасдан ўйнаб кетган пайтларида тўтиб келиб ҳаммомга қамаб қўярдим». «Эҳ, оқсоқол, — депти донишманд истеҳзо билан. — Сен катта хато қилган экансан-ку. Дарахтни ўтказган киши уни меҳр билан парваришлаши керак. Сен меҳр беролмаган дарахт сен кутган мевани бермаган экан, у мева қанчалик аччиқ бўлса-да, энди тотиб қўришга мажбурсан!»

«Ватан қасрдан бошланади?» деган қўшиқ бор эди бир пайтлар. Биз оналарнинг назидида Ватан ўғлонларимизнинг юрагидан бошланади. Ўғлонларни асрамоқ она тўпироқни, эл-юртни асрамоқ билан баробар. Бу кун кўз олдимизда ўсаётган ўғиллар озод юртнинг эртани эгаларидир. Мен шунга уйлсам, боламнинг елкаларига қўл ташлайман. Ва дейман: «Тезроқ улғай, элга қанот бўл, ўғлим!»

Гулчехра ЖАМИЛОВА

«Эй Мухаммад, балдақларимга айтгин, улар оғизларини фақат яхши, фойдали сўзлар учун очсинлар. Оғоҳ бўлсинларки, шайтон доим беҳуда, кераксиз, ёмон гапларни уларга эслатиб, шуларни гапиршига ундаб туради. Шайтон инсонга очиқ душмандир».

Инсон кўрки тил билан

Оят. Алоуддин Мансур таржимаси

АМАЛИДАН ФОЙДАЛАНИБ

Россия валюта экспорт назо-рати Федерал хизматининг Бош-қирдистон маркази раҳбари ўз хизмат мавқеини суниётсизмол қилиб, катта миқдордаги пулни ўзлаштиришда айбланиб ҳибсга олинган. Мамлакат ИИВнинг маълумотига қараганда, бу жа-ноб марказ ҳисобидан 175 мил-лион рублни олиб, шахсий ҳаёти учун — квартира, гараж сотиб олишга ишлатиб юборган.

СИР ОЧИЛДИ

Симферополда спиртли ичим-лик ишлаб чиқарувчи яширин цех фош этилди. Тинтув пайтида 500 литр спирт, тўрт қопчиқ қоп-қоқ, 100 минг дона этикетка, 1100 та акциз маркаси топилди. Минглаб шиша «Қора доктор», «Массандра» шароблари, «Рус-ская», «Оқ бургут», «Лимонли» ароқлари, «Десна», «Ай-Петр» ко-няклари мусодара қилинди.

«ЧАНҚОҚБОСДИ» КЕЛИШМОВЧИЛИК

Россиядаги минерал сув иш-лаб чиқарувчи «Иссиқ калит» фирмаси билан Американинг «Кока Кола» компанияси ўрта-сида келишмовчилик юз берди. «Кола»чилар рус «минерал»чилари-ни ўз идишларининг қоғозла-ри ва қутиларида «Кока Кола»ни-нг тасвир ва сўзларидан фойда-ланишда айбломқдалар. Америка компанияси «Иссиқ калит»дан 15 кун ичида бу номаъқулчилик-ни тўхтатишни талаб қилмоқда.

ТАҲДИД

Чехиядаги Хева, Карлова Вар ва бошқа бир қатор шаҳарларнинг мэ-рияларига агар бу шаҳарлардан Жа-нубий Шарқий Осиёдан келган (асо-сан ветнамликлар) савдогарлар қу-виб юборилмаса, аҳоли гавжум жойларда портлашлар уюштирили-ши ҳақида таҳдидлар тушиди. Маъму-рият эҳтиёт чораларини қўриб, бир неча мактаб ва болалар боғчаларини вақтинча ёпиб қўйди. Карлова Вар шаҳри мэрияси биноси туну кун ОМОН томонидан қўриқланмоқ-да.

ТАЛАБАЛАР ТАЛАБИ

Пермдаги олий ўқув юртли-рининг талабалари вилоят маъму-рининг биноси олдида намоийш ўтказишди. Улар стипендиялар бўйича қарзлар узилишини (ҳо-зирда ҳар бир талабадан 500 минг рубл қарз бор), овқат, жамоат транспортида юриш, соғлиқни сақлаш учун пул ажратилишини талаб қилишмоқда.

Хорижий матбуот хабарлари асосида тайёрланди

Меҳрибон адажонимиз

Рихсилю

АБДУЛЛАЕВ!

Сизни 10 май— таваллу-дингизга 63 йил тўлиши му-носабати билан муборакбод этамиз. Оллоҳдан узоқ умр, эсон-омонлик, кетмас бахт тилаймиз!

Умр йўлдошингиз
Марғуба ва
фарзандларингиз

Хурматли адажонимиз
Мансур ХҲЖАЕВ!

Сизни 9 май — Галаба куни билан қутлаймиз. Бахтимизга доимо омон бўлинг.

Қизингиз Мунира.

Дўстимиз

Абдуразақ, яъни Абдураффор ҚАЙОМОВ!

Сизни таваллуд кунингиз, яъни 40 ёшингиз билан табриклаймиз. Сизга ва оила аъзоларингизга сиҳат-саломатлик, боқий умр тилаймиз, деб

синфдош дўстларингиз.

Жасурбек
ҚҲИМАТОВ!

Сени 9 май — 2 ёшга тўлишинг му-носабати билан таб-риклаймиз. Илойим элнинг қувончига шерик, дардига мал-ҳам бўладиган ко-мил инсон бўлгин.

Ота-онанг ва
тоғанг Нормўмин

Қадри ҚАЙРА
МОҲА САБИРА
ИСМОИЛОВЛАР!

Сизларга чинор умридек узоқ умр, бахт-саодат, кел-гуси ишларингиз-да улкан муваф-фақият тилаймиз.

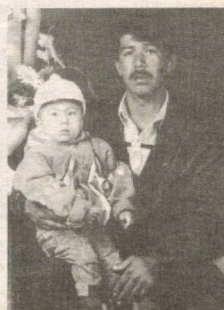
Бизнинг бахтимизга доимо соғ-саломат бўлинглар.
Отангиз Бойназар, фарзандларингиз Дадахон,
Ирода, синглингиз Насиба.

Дилбандимиз
ЖАВОҲИР!

Сени 9 май— туғилган кунинг билан қутлаб, узоқ умр кўришингни

Оллоҳдан сўраймиз.

Даланг Бобур, оини
Шарифа, амакинг Фафур.

Ҳаётим қувонч,
меҳрибон қизалотим ЯҲЇБАХОР!

Сени 11 май— таваллуд топган кунинг билан қалбим оталик меҳрига тўлиб табриклаймиз. Олло-ҳим сенга узоқ умр, бахту саодат ато этсин. Ҳаёт йўлинг ҳамиша ойдин бўлсин. Доимо соғлом бўлиб юр.

Отанг ва аканг Ғайратжон.

ЭЪЛОН

«Матбуот тарқатиш уюшмаси» ассоциа-цияси «Оила ва жамият» газетасини якка тартибда сотувчиларни ҳамкорликка чор-лайди. Ҳамкорлик яхши натижалар беради ва мўмайгина даромад топишингизга им-коният яратади.

Манзил: Амир Темур кўчаси 1-тор
кўча, 2-уй (Олой бозори ёнида)

Дикқат, манлов!

СОВРИНЛАР ЭГАСИНИ КУТМОҚДА

«Оила ва жамият» газетаси тахририяти Ўзбекистон Болалар жамғармаси билан ҳамкорликда «Болаликнинг зумрад тонглари» номли танлов эълон қилди. Унда журна-листлар ва ҳаваскор қаламкашлар республикамызда «Бо-лалар ҳуқуқлари тўғрисида Конвенция»ни ҳаётга тадбиқ этиш борасида амалга оширилаётган ишлар, болалар тарбияси, мактабгача тарбия муассасалари ва мактаблар-даги муҳит, бола тарбиясида оила ва маҳалла ҳамкорлиги каби мавзулардаги публицистик ва танқидий мақолалари билан иштирок этишлари мумкин. Танлов шу йил декабр ойигача давом этади. Ҳолиблар ЮНИСЕФ, Ўзбекистон Болалар жамғармаси ва «Оила ва жамият» газетаси тахри-риятининг хорижда ишлаб чиқарилган қимматбаҳо сов-ринлари билан тақдирланадилар. Уларнинг нима эканли-ги эса ҳозирча сир.

Танловда қатнашишга шошилинг!

Мақолалар қуйидаги манзилга жўнатилиши керак:

Тошкент шаҳри — 700000, Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй.

Телефонлар: 33-28-20; 34-86-91.

СОВРИНДА «POLAROID»

«Оила ва жамият» газетаси ижодкор ёшларни қўллаб-қувватлаш мақсадида эркин мавзуда ёзилган иншо-лар танлови ўтказишга қарор қилди. Танловда мактаб ўқувчи-лари ва талабалар томонидан ёзилган иншо-лар алоҳида-алоҳида кўриб чиқилади.

Иншо-ларнинг ҳажми бир чизикли дафтар арағида 4-6 бетдан ошмаслиги шарт. Энг яхши иншо-лар газета саҳи-фаларида эълон қилинади.

Ҳолиблар қуйидагича рағбатлантирилади:

1. Энг яхши иншо ёзган ўқувчига «Polaroid» русумли фотоаппарат.

2. Энг яхши иншо ёзган талабага 20000 сўм.

Танлов натижаси мустақиллик байрами арағида эълон қилинади.

Иншо-лар қуйидаги манзилга юборилиши шарт:

Тошкент-700000, Амир Темур кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй.
Маълумот учун телефонлар: 33-28-20, 34-86-91

Азиз газетхонлар!

Мутахассисларнинг фикрича, «Оила ва жа-мият» газетасини мунтазам равишда ўқиб бо-риш инсон ҳаётининг тўлақонлигини таъминлар, руҳини тетиклаштирар, фарзандлари тарбияси-га мутлақо ижобий таъсир этар экан. Шунинг учун сиз 1997 йилнинг иккинчи ярми учун «Оила ва жамият» газетасига обуна бўлсангиз, асқ-ютқазмайсиз. Обунани барча алоқа бўлишларида расмийлаштириш мумкин.

ШАҲИД КИШИ МАКТУБИ?!

Дунёда ҳайратланарли ва сирли кўплад воқеа-ҳодисалар бўлади. Шундай ҳодисалардан бирини Кипрда жанг қилган ва Кипс элининг Гўлжук ноҳиясига қарашли Улашли қишлоғида яшаётган Муаммер Гўкалдан эшитдик. Воқеа «Karamufsel Ehspress» газетасида чоп этилди.

МУАММЕР ГЎКАЛП ҲИКОЯ ҚИЛАДИ:

— Аскарлик бурчимни ўтаган Ғо-зийантепадаги 49-лиёда аскарлар кў-шини Кипрда илк урушга кирди. Кў-шинларимизга душман кучлари ўрна-шиб олган Бешбармоқ тоғларини қайтариб олиш топширилган эди. Дах-шатли ўқ ёмғири остида жанг қилар-дик ва кўплад қурбонлар берардик.

Мана шундай жанглардан бирида илгари бирор марта ҳам кўзим тушма-ган бир аскар оқопа ёнимга келди ва чўнтагидан хат чиқариб менга узатди. «Туркияга қайтганимда бу мактубни конвертдаги манзилига элтиб берасан», — деди. Таажжубландим. Иккимиз ҳам

жанг майдонида ва кимнинг ти-рик қолиши ёлғиз Оллоҳга аён эди. Мен унга далда бериш мақ-садида, «Худо хоҳласа, иккимиз ҳам уйимизга қайтамиз», дедим. Аскар йигит «Мен қайтол-майман, аммо сен қайтасан», — дея гапни чўрт кесди. «Бу йигит менинг қайтишимни, ўзи-нинг қайтмаслигини қаердан билди?» — дея ўйладим ва ишонқи-рамай мактубни олдим.

Табийки, урушдаги вазият... ас-карни бошқа қайтиб кўрмадим... Жа-нг давомида сонимдан яраландим, ам-мо жанг майдонини ташлаб кетмадим. Бир йилдан сўнг хизмат бурчим тулаб, Улашлига қайтдим. Рост, хатни унутиб юборган эдим. Бир кун жомало йиғиш-тира туриб, хатга кўзим тушиб қолди. Эртаси кун хатни манзилига олиб бо-риб бериш учун Истанбулга келдим. Мактубдаги манзилига қараганда, уй Оқ-саройда эди. Уйни топдим. «Хатни топширган аскар йигит ҳам балким қайтиб келгандир», деган фикр хаё-

лимдан ўтди ва эшикни тақиллатдим. Кекса бир аёл чиқиб келди. Хатдаги манзилни сўраган эдим, «Шу жой», дея жавоб қайтарди. Хатни унга уза-тарканман, «бу хатни ўғлингиз Кипр-дан бериб юборди, балки ўзи ҳам ке-либ қолгандир», дедим. Аёл ҳайрат ичида мени ичкарига таклиф қиларкан, «Бизнинг Кипрда, урушда қатнашган ў-лимиз йўқ», деди. Таажжубда қолдим. Би-роздан сўнг, аёлни эри ёнимизга келди. Воқеани унга тушунтирдим. Кекса бу киши ҳеч нарса демасдан ёнимиздан кет-ди ва бироздан сўнг бир фотосуратли албом кўтариб келди. Албомни очди ва уч ўсимнинг бирликда тушган фотосурат-нинг ўртасидаги йигитни кўрсатиб, «Сиз-га хатни берган бу эмасми?» дея сўради. Суратга қараб, «Ҳа, худди ўзи» дедим. Аёл киши дол-вой солиб йиғлай бошлади. Ҳалиги киши, «Суратдаги энг кичик ў-лим. Аммо у 35 йил олдин Корейда шаҳид кетган эди», деди.

Туркчадан Давур ЖОЗИЛОВ
таржимаси

ГАПНИНГ ТАГИДАГИ ГАП...

(Ю. Фордан ағдармалар)

● Оила оркестрида эр сўзсиз бири-чи скрипка, фақат шарт — дирижёр хотин бўлса.

● Хотин бамисоли ушлагичсиз жома-донга ўхшайди, кўтариш оғир, бироқ ташлаб юбориш мумкин эмас.

● Қорни оч одам билан овқатнинг таъми хусусида баҳслашма.

● Алоқалар қанча кўпайса, ўзингни шунча ёлғиз сезасан.

● Аҳмоқларгина уйланадилар, ақл-лилар эса эрга тегишади.

● Бошида эркак аёлни қандай қилиб гапиртиришни билмайди, сўнг уни қан-дай қилиб ўчиришга ақли етмай қола-ди.

● Дон Жуаннынг тости: Эй Худо, ишқилиб, охиргиси бўлмасин.

● Сени инсоннинг дўсти, деб билиш-лари учун албатта ит бўлиш шарт эмас.

● Қайгу ва шодлиқни тенг баҳам кўришди: аёлга қайгу, эрга шодлиқ.

● Бошлиқнинг барча бармоқлари — кўрсаткич.

● Шивирлаб айтилган «ахборот» узок вақт эсда туради.

● Номзодлик минимуми: икки хона-ли уй, гарнитур, «Нексия».

● Ит ҳамма нарсани тушунади, би-роқ гапиролмайди, хотин эса ҳар нарсани гапираверади-ю, ҳеч балони тушунмайди.

● Афсуслар бўлсинким, аҳмоқлар эртақларда ҳаётдагидан ақлқироқ бў-лишади.

● Агар одамга ҳеч нарса керак бўл-маса, билингки, унда нимадир етиш-майди.

● Гап соқолда эмас, соқол эчкида-да бор.

● Эр — ит, фақат у ўзиникига хуради-ю, ўзгаларга суйкалади.

● Аёл учун ҳаммаси муҳаббатдан бошланади, эркак учун эса ҳаммаси муҳаббат билан тугайди.

● Тавсифномадан: «Яхши фикр-лайди, бироқ аҳмоқона тасаввур қила-ди».

● Ҳеч иш қилмади, бироқ, барибир, адашди.

● Нимани кўришимиз қаерга қара-шимизга боғлиқ.

● Бақт — пул дегани, икки ҳафта эса аванс.

● Шубҳаларда фикр туғилади.

● Пойафзал моладаги бўлса, оёқни сикса ҳам ёқаверади.

● Индинга қолдириш мумкин бўл-ган ишни эртага қолдирма.

● Бахт пулда эмаслигини тушуниб етиши учун одамга қанча пул керак бўлади?

Ҳусан
ЭРМАТОВ

Пайғамбар-ларимиздан бири кўчада кетаёт-салар, йўлдан ўтаётган тўғизга кўзлари тушиб қолибди. Шунда пайғамбар: «Ишқилиб, эсон-омон ўтиб олгинда» деб йўлларида давом этдилар. Ёларидида саҳобалари бундан ҳайратга тушиб: «Ё Расулulloҳ, бу бир ҳаром нарса бўлса, сиз унга «эсон-омон ўтиб олгин», деяпсиз. Бунинг маъноси нима?» — деб сўрадилар.

— Мен тилимни ёмон, беҳуда сўзларга ўргатишдан қўрқаман, — деб жавоб бердилар. — Хатто мана шундай ҳаром нарсага ҳам бир марта ёмон сўз айт-сам, тилим ёмон сўзларга ўрганиб қолиши мумкин.

Муомала маданияти

«Во ажабо, шаҳарнинг гўзаллигини қаранг...»

Афандидан ўсмоқчилаб сў-рашибди:

— Ароқ узумдан тайёрлан-са ҳам нега ҳалол ҳисоблан-майди ёки узум ҳам ҳаромми, сизнингча?

Шунда Афанди ҳеч эсан-кирамай:

— Мана, бир сиқим туп-роқ, уни юзингизга сочиб юборсам, ҳеч нарса қилмайди. Лекин шу тупроқни лойлаб, юмалоқ қилиб, уч кун қоти-риб, шу гуваля билан баша-рангизга бир солсам нима бў-лади? — деган экан.

Сўнгги устун

ҲАР КАЛЛАДА ҲАР ХАЁЛ

Руминияда истиқомат қилувчи Иоан Рузу қариганида илм олмоқ пайига тушди. 87 ёшли бу бобой шу кунларда университетга кириш учун зўр бериб тестларга тайёрланапти.

Швейцариялик Роланд Спеккер Же-нева кўлига шўнғиб, 60 метр чуқурлик-да нақ 105 секунд турди. Шундай қи-либ, Роландбой сув остида туриш бўйи-ча жаҳон рекордини янгилади.

Америка Кўшма Штатлари Прези-денти Билл Клинтон дам олиш соатла-рида «Макарена»ни эшитишни ёқтира-ди. Айтишларича, у сайлов олди компа-ниясида ана шу машҳур испан кўшиғи-дан ҳам унумли фойдаланган экан.

Полша маданият вазири «Шопен» номли ароқ ишлаб чиқаришни таъқиқ-лашни талаб этмоқда. «Шопеннинг буюк композиторлиги қанчалар рост бўлса, унинг номини ароққа қўйиш шунчалар пастликдир», — деб ҳисоб-лайди вазир.

Пивони тез сипқориш бобида слова-киялик Роберт Бокианнинг олдида ту-шадиган топилмаса керак. У бир литр пивони ичиш учун атиги 2,8 секунд вақт сарфлайди.

Сан-францисколиклардан бирорта-си ўз жонига қасд қилишни истаб қолса, бунинг учун олатда шаҳардаги машҳур «Олтин дарвоза» кўпригини танлайди. Кўприк қурилгандан бери ўтган 60 йил ичида мингдан ортиқ киши ундан ўзини пастга ташлаб, ҳаёт билан видолашган.

Австриядаги Замс қишлоғида дунё-даги энг катта котлетни пиширишди. Бунинг учун 600 кило ун, 180 кило ёғ, 490 кило мол жигари сарфланди. Тайёр-лаш учун 60 соат сарфланган бу улкан котлетнинг диаметри 1,5 метрга тенг.

Муассисларимиз:

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
ХОТИН-КИЗЛАР
КЎМТАСИ, БОЛАЛАР
ЖАМФАРМАСИ ВА
«СОҒЛОМ АВЛОД
УЧУН» ХАЛҚАРО
ХАЙРИЯ
ЖАМФАРМАСИ

БОШ МУҲАРРИР:

МУҲАММАД ИСМОИЛ

Газетамиз бош ҳамийси:

Ўзбекистон «Матбуот тарқатиш
ушмаси» ассоциацияси

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент — 700000, Амир Темур
кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй.

Телефонлар: Бош муҳаррир — 33-28-20,
котибият — 34-86-91,
эълонлар бўлими — 36-56-52.
Даврон БЕК навбатчилик қилди
Обуна индекси - 64654
Рўйхатга олиш № 33
Буюртма Г-0309 32665 нусхада чоп этилди.
Офсет усулида босилди.
Формати А-3, ҳажми 2 босма табок.